

XXIX.

B e t æ n k n i n g

over

Udkast til Lov om Styrelsen af Sognecommunernes og Amternes kommunale Anliggender.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 27de Februar 1867.)

Nærværende Udvalg har at afgive sin Betænkning over to forskellige Lovudkast, der begge have samme Titel. Det ene af dem er forelagt af Regjeringen, det andet er indbragt af undertegnede Medlemmer. Det er Udvalgets Opgave at tilvejebringe en Sammensmeltning af disse tvende Udkast, og dette troer man vil kunne skee, uden at tilside sætte det Hensyn, som altid maa vides et Lovudkast, der forelægges af Regjeringen, ved at de Bestemmelser i det private Udkast, som man ønsker optagne i Loven, stilles som Endringsforslag til Regjerings-Udkastet. Denne Fremgangsmaade vil vel medføre nogen Besvær, men den kan gjenemføres og lettes ogsaa endeel derved, at sidstnævnte Udkasts Bestemmelser i det Væsentlige ere optagne i det private Forslag. Udvalget skal derfor følge den anthede Fremgangsmaade og lægge Regjeringsudkastet til Grund for sine Indstillinger.

Der har om forskellige vigtige Bestemmelser i Udkastet, navnlig om dem, der vedrøre de kommunale Stattesforhold, været deelte Meininger i Udvalget. Mindretallene forbeholde sig at begrunde de af dem fremsatte Endringsforslag, ved den mundtlige Forhandling.

Udvalget har formeent, at Sognepræsterne paa Landet, naar de fritages for de særlige

kommunale Forretninger ved Skole- og Fattigvæsenet, der hidtil have paahvilet dem som Statens Embedsmænd, bør i Fremtiden stilles aldeles lige med Communens andre Beboere med Hensyn til Deeltagelsen i Communernes Bestyrelse. Ifølge denne Betragtning foreslaaer man, at § 1 udgaaer.

Da man ikke bør undergive Sogneforstanderskaberne en større Afhængighed af Amtsraadene end den, der maa ansees aldeles nødvendig efter Forholdenes Bestaand, har Udvalget ikke kunnet tiltræde sidste Deel af § 2, med flere lignende Bestemmelser i Udkastet.

Den Myndighed, § 4 giver Sognepræsterne over hele Communens Skolevæsen, kan Udvalgets Fleertal ikke anbefale. Saalænge vort Almue-skolevæsen endnu i det Væsentlige ledes og styres efter de Principer, der ligge til Grund for Anordningen af 29de Juli 1814, kan man vel ikke komme ganske bort fra Præsten som nærmeste Tilsynsmand ved Skolen, men den nævnte Anordning lagde dog ikke denne Sag alene i Præstens Haand. Den oprettede Skolekommissioner, hvori Præsten var Medlem og Formand, og hertil foreslaaer Udvalget at vende tilbage, hvorhos man antager, at disse Commissioners Virksomhed væsentlig bør indskrænkes til det, som nærmest vedkommer selve Undervisningen og Lærernes Embedsforhold. At Udvalgets